

ปัญหาการกำหนดความผิดมูลฐานการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกฎหมายฟอกเงิน

The Problems of Election Offenses as a Predicate Offense in Money Laundering Law

ภัทรวรรณ เปาอินทร์¹ และ ศิริยุญา ดุสิตนานนท์²

¹ หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, p.siamjustice@gmail.com

² รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, sirinya_dus@utcc.ac.th

*Correspondence Author: p.siamjustice@gmail.com

บทคัดย่อ

การกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2561 มาตรา 73 (1) และ (2) ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับการจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่นหรือที่ทราบกันทั่วไปว่าเป็นความผิดเกี่ยวกับการซื้อเสียง กล่าวคือ จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด หรือ ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด มากำหนดเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงินนั้น ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2561 มาตรา 158 ได้ กำหนดโทษไว้ในอัตราสูงแล้ว การนำมากำหนดเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงินด้วยนั้น อาจกลายเป็นปัญหาอาญาเพื่อ ทำให้เกิดสภาวะที่การกระทำต่าง ๆ เป็นความผิดอาญามากเกินความจำเป็นโดยไม่เกิดประโยชน์จากข้อหาหรือฐาน ความผิดที่ได้กำหนดไว้ การบัญญัติให้ความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งดังกล่าวให้เป็นความผิดมูลฐานฟอกเงินด้วยนั้น ไม่ได้คำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของการบังคับใช้กฎหมายว่าจะสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดตามกฎหมายที่ บัญญัติขึ้นนั้นมาลงโทษได้จริงหรือไม่ เนื่องจาก ในทุกกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำวินิจฉัยให้ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 73 (1) และ (2) คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดดังกล่าวในความผิดฐานฟอกเงินได้

นอกจากนี้ ยังเป็นเป็นการขัดต่อหลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) ขัดต่อหลักนิติธรรม และเป็น การขัดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 77 เนื่องจากการกำหนดอัตราโทษในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นความผิดมูลฐานการฟอกเงินนั้น เป็นการกำหนดโทษในทางอาญาที่มีอัตราโทษสูง ไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดและยังได้กำหนดอัตราโทษที่เป็นการซ้ำซ้อน การบัญญัติการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 73 (1) และ (2) ให้เป็นความผิดฐานฟอกเงินด้วยนั้น จึงทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว อีกทั้งไม่ได้เกิด ประสิทธิภาพในการคุ้มครองสังคมและยังทำให้เกิดกฎหมายอาญาที่ไม่มีผลใช้บังคับได้จริง รวมทั้งโทษทางอาญาที่ กำหนดไว้นั้นมีคุณประโยชน์น้อยกว่ากระหรือต้นทุนที่ต้องสูญเสียไปในการทำให้กฎหมายนั้นเกิดผลดังที่ต้องการ นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 มิได้ปรากฏบทบัญญัติให้

ความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นความผิดมูลฐานการฟอกเงินแต่อย่างใด แต่เป็นการบัญญัติไว้ในวรรคท้ายของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 73 โดยที่ความคิดตาม (1) หรือ (2) ให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้

คำสำคัญ: การฟอกเงิน, ความผิดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, ความผิดมูลฐาน

ABSTRACT

The Organic Act of Election of Member of the House of Representatives B.E.2561 in Thailand designates predicate offenses, as outlined in Sections 73 (1) and (2) are predicate offenses under The Anti-Money Laundering Act. The provision of predicate offenses primarily pertains to vote-buying activities, involving acts, including inducing individuals to vote for certain candidates by offering, promising, or providing property or benefits to various entities, which could then be classified as predicate offenses for money laundering. Section 158 carries severe penalties and is also considered a money laundering offense, raising concerns about potential over-criminalization. The issue of over-criminalization, where certain actions are excessively criminalized, can lead to conditions in which the acts are more criminal than necessary without benefiting from the charges or bases of the offense that have been determined. And that provision does not take into account the reality of law enforcement whether the perpetrators of the offenses under the law can be punished because in all cases, the Election Commission has issued a decision to prosecute the offenders under the Organic Act of Election of Member of the House of Representatives B.E. 2561, Section 73 (1) and (2), the Election Commission cannot prosecute the offenders for the offense of money laundering.

In addition, the offenses under Sections 73 (1) and (2) as predicate offenses of money laundering are disproportionate consequences and challenges related to enforcement, running counter to the principles of proportionality, the rule of law, and the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.2560 Section 77 because the penalty rate for election-related offenses is set as predicate offense of money laundering. The provision of offenses under the Organic Act of Election of Members of the House of Representatives B.E.2561, Section 73 (1) and (2) also makes it an offense of money laundering, thus creating uncertainty in law enforcement. In addition, it is ineffective in protecting society and also causes a criminal law that is not enforceable. In addition, the prescribed criminal penalties are less beneficial than the burden or cost that must be lost in making the law work as desired. In addition, according to the Anti-Money Laundering Act B.E. 2542, Section 3 does not contain provisions that election offenses are predicate offenses. Rather, it is stipulated in the last paragraph of the Organic Act of Election of Members of the House of Representatives B.E.2561, Section 73, whereby the offenses under (1) or (2) shall be considered as predicate offenses of money laundering, and the Election Commissioners shall have the authority to refer the matter to the Anti-Money Laundering Office for further action.

Keywords: Money Laundering, Election Offenses, Predicate Offense

1. บทนำ

การฟอกเงินเป็นกระบวนการของการทำให้เงินที่ได้มาอย่างผิดกฎหมายหรือเงินสกปรก (Dirty Money) โดยการทำให้เงินนั้นกลายเป็นเงินที่ถูกกฎหมายหรือเงินสะอาด (Clean Money) ซึ่งเกี่ยวข้องกับขั้นตอนสามประการ กล่าวคือ เงินที่ได้มาจากการกระทำผิดกฎหมายจะถูกนำเข้าสู่ระบบการเงิน (Placement) ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ต่อจากนั้นเงินจะถูกยักย้ายถ่ายเท (Layering) เพื่อสร้างความสลับซับซ้อนโดยการโอนถ่ายไปยังบัญชีอื่นเป็นจำนวนมาก และสุดท้าย จะเป็นการรวมเข้าระบบการเงิน (Integration) ผ่านการรวมธุรกรรมการเงินจนกว่าเงินสกปรกนั้นจะกลายเป็นเงินสะอาดหรือเงินถูกกฎหมาย ซึ่งการฟอกเงินเป็นการอำนวยความสะดวกต่ออาชญากรรมการค้ายาเสพติด และการก่อการร้าย และย่อมส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของโลก จากหลักการดังกล่าวนี้เห็นได้ว่าการกระทำอันจะเป็นความผิดฐานฟอกเงินนั้นจะต้องมีการกระทำโดยผิดกฎหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือเงิน แล้วนำทรัพย์สินหรือเงินนั้นมาผ่านกระบวนการเข้าสู่ระบบการเงินที่ถูกกฎหมาย แล้วจึงทำการยักย้ายถ่ายเททรัพย์สินหรือเงินนั้นไปยังบัญชีต่าง ๆ เพื่อสร้างความซับซ้อนให้ยากแก่การติดตาม และดำเนินการนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำผิดนั้นรวบรวมเข้าด้วยกันในระบบการเงินเพื่อให้กลายเป็นเงินที่ถูกต้องตามกฎหมายของผู้กระทำความผิดและผู้มีส่วนร่วมกระทำผิด ทำให้ไม่มีผู้ใดทราบได้ว่าเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ผิดกฎหมายนั่นเอง ทั้งนี้กฎหมายฟอกเงินจึงได้ถูกนำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจจรวจอาชญากรรมที่มีลักษณะร้ายแรง เช่น การค้ายาเสพติด การก่อการร้าย การค้าอาวุธและอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

โดยที่ประเทศไทยเองก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาอาชญากรรมและการฟอกเงิน จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ขึ้น โดยมีเจตนารมณ์เพื่อเป็นการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมซึ่งกระทำความผิดกฎหมายบางประเภทและได้นำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมากระทำการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อทำให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นกลายเป็นเงินที่ถูกกฎหมาย อันเป็นลักษณะของการฟอกเงินเพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก ซึ่งจะทำได้ยากแก่การปราบปรามการกระทำความผิดกฎหมาย โดยได้เพิ่มเติมความผิดมูลฐานรวมทั้งความผิดมูลฐานที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้เนื่องจาก พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 73 (1) และ (2) ได้บัญญัติความผิดเกี่ยวกับการกระทำการเพื่อจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่นในห้วงเวลาการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่นหรือที่ทราบกันทั่วไปว่า ความผิดเกี่ยวกับการซื้อเสียง กล่าวคือ จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด หรือ ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด โดยมาตรา 73 วรรคท้าย ได้บัญญัติให้ความผิดตาม (1) และ (2) เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินด้วย

นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มาตรา 136 ยังได้มีบทบัญญัติถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในการยึดหรืออายัด เงินหรือทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 73 ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และนอกจากการยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินแล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 ยังได้กำหนดโทษในทางอาญาไว้ในมาตรา 158 กล่าวคือ ผู้ใดจัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด หรือ ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี นอกเหนือจากบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 แล้ว เมื่อความผิดดังกล่าวถูกกำหนดเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงิน จึงเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวแต่ ผิดกฎหมายหลายบท ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มาตรา 60 ก็ได้กำหนดอัตราโทษสำหรับการกระทำความผิดฐานฟอกเงินต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสน บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อพิจารณาถึงข้อกฎหมายดังกล่าวมานี้ จึงเป็นปัญหาในเชิงกฎหมายที่ผู้ศึกษาสนใจที่จะทำการศึกษา ว่า การกำหนดให้การกระทำผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งดังกล่าวเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงินด้วยนั้น อาจจะถูกย้อนแย้งจาก หลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายฟอกเงิน ซึ่งอาจกลายเป็นช่องโหว่ในการนำมาใช้กลั่นแกล้งกันทางการเมือง อีกทั้งการบังคับใช้กฎหมายฟอกเงินตามความผิดมูลฐานดังกล่าวจะมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดและมีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักนิติรัฐและนิติธรรมหรือไม่อย่างไร ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2561 มาตรา 5 ก็ได้นำหลักการดังกล่าวมาบัญญัติถึงลักษณะของความผิดฐานฟอกเงินไว้ 3 ประการ กล่าวคือ

- (1) โอน รับ โอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิด แหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะ หรือหลังการกระทำความผิดมิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือ
- (2) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มา แหล่งที่ตั้ง การ จำหน่าย การโอน การได้สิทธิใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด
- (3) ได้มา ครอบครอง หรือใช้ทรัพย์สิน โดยรู้ในขณะที่ได้มาครอบครองหรือใช้ทรัพย์สินนั้นว่า เป็น ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

ทั้งนี้ บุคคลที่กระทำหรือร่วมกันกระทำการฟอกเงินหมายถึง บุคคลทุกคนในวงจรการกระทำผิดมี เจตนาร่วมกันในการนำเงินที่ได้จากการกระทำผิดมาฟอกให้เป็นเงินที่ถูกกฎหมายหรือเงินสะอาด นั้นหมายความว่า ทั้งผู้ให้และผู้รับเงินเพื่อการจงใจในการเลือกตั้งนั้น จะต้องรู้ว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นได้มาโดยทุจริต และรู้ถึง วัตถุประสงค์ในการกระทำว่า ทำเพื่อต้องการจะเปลี่ยนสถานะของเงินหรือทรัพย์สินที่ผิดกฎหมายให้เป็นเงินหรือ ทรัพย์สินที่นำไปใช้ได้ในระบบเศรษฐกิจ โดยไม่มีผู้ใดล่วงรู้ถึงที่มาอันผิดกฎหมายนั้น แต่การกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 73 (1) และ (2) นั้น หากเงินที่นำมาใช้ในการกระทำความผิดเป็นเงินหรือทรัพย์สินส่วนตัวของผู้กระทำผิดและมีเงินหรือทรัพย์สิน ที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือ เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ผู้กระทำผิดให้บุคคลใด ไปเพื่อการจงใจนั้นมิได้มีการ นำไปเข้าสู่ระบบการเงินเพื่อรวมเข้าสู่ระบบการเงินของผู้กระทำความผิดจนกลายเป็นเงินสะอาด รวมทั้งประชาชน หรือบุคคลที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินนั้นไว้ได้มีการแปลงสภาพของเงินหรือทรัพย์สินเพื่อย้อนกลับมาเป็นเงินหรือ ทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดหรือไม่ และจะต้องถูกดำเนินคดีในฐานะตัวการร่วมหรือผู้สนับสนุนด้วยหรือไม่

การบังคับใช้กฎหมายฟอกเงินอาจจะเป็นไปได้เพราะการกระทำความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งอาจเป็นการกระทำที่ไม่ครบองค์ประกอบความคิดตามกฎหมายฟอกเงิน หรือหากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินใช้อำนาจก้าวล่วงไปยึดหรืออายัดเงินในบัญชีของผู้กระทำความผิดก็อาจจะเป็นการไม่ได้สัดส่วนของการกระทำ ทั้งที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มีบทลงโทษในทางอาญาทั้งจำคุกและปรับ รวมทั้งโทษในการตัดสิทธิทางการเมือง อีกทั้งการกระทำผิดดังกล่าวกฎหมายยังให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการยึดและอายัดเงินหรือทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดได้และหากพิจารณาถึงอัตราโทษจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นมีอัตราโทษที่สูงอยู่แล้วแต่การกระทำผิดดังกล่าวได้ถูกกำหนดให้เป็นความผิดมูลฐาน ในกฎหมายฟอกเงิน ซึ่งมีทั้งโทษจำคุกและการอายัดทรัพย์สิน จึงอาจเป็นการซ้ำซ้อนกับโทษในทางอาญาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและอาจขัดต่อหลักความได้สัดส่วน หลักนิติรัฐและนิติธรรม รวมทั้งอาจขัดต่อเจตนารมณ์และหลักการของกฎหมายฟอกเงิน ทั้งนี้ อาจก่อให้เกิดการก่อกวนแก่งั่นทางการเมืองและส่งผลทำให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถดำเนินไปด้วยความสงบเรียบร้อยตามหลักการของระบอบประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหา ผลกระทบ และการบังคับใช้ ในการกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นความผิดมูลฐาน ในกฎหมายฟอกเงิน

2.2 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือยกเลิกการกำหนดความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3. การดำเนินการวิจัย

รายงานการศึกษาอิสระนี้ ใช้วิธีการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษารายงานการวิจัย ตำรา บทความ และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4. ผลการวิจัย

จากการที่ได้ศึกษา ผู้ศึกษาพบว่า ภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2561 มาตรา 73 วรรคท้าย ที่กำหนดให้ความผิดตามมาตรา 73 (1) และ (2) เป็นความผิดมูลฐานฟอกเงินนั้น เป็นปัญหาสำคัญ 3 ประการ กล่าวคือ

4.1 ปัญหาความไม่สอดคล้องกับหลักการและข้อเสนอแนะของ Financial Action Task Force -FATF

ปัญหาของการนำความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2561 มาตรา 73 (1) และ (2) ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับการทุจริตให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่นหรือที่ทราบกันทั่วไปว่าเป็นความผิดเกี่ยวกับการซื้อเสียง

กล่าวคือ จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงิน ได้แก่ ผู้ใด หรือ ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด มากำหนดเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงินในมาตรา 73 วรรคท้ายนั้น ซึ่งจากหลักการและข้อเสนอแนะของ Financial Action Task Force -FATF เป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน ซึ่งได้ก่อตั้งขึ้นโดยกลุ่มประเทศ G7 ในปี ค.ศ. 1989 และมีผู้เข้าร่วมมากกว่า 180 ประเทศเพื่อต่อต้านภัยคุกคามการก่อการร้าย การแพร่กระจายของอาวุธทำลายร้ายแรง โดยมุ่งเน้นการกำหนดอาชญากรรมที่มีลักษณะร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมและความมั่นคงของประเทศ รวมถึงอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงิน กล่าวคือ (วิระพงษ์ บุญโยภาส, 2547)

- 1) ต้องเป็นความผิดที่กระทำในลักษณะขบวนการหรือองค์การอาชญากรรม
- 2) ต้องเป็นความผิดที่ให้ผลตอบแทนเป็นเงินมูลค่าสูง
- 3) ต้องเป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ
- 4) ต้องเป็นความผิดที่ยากจะสาวไปถึงผู้บงการที่อยู่เบื้องหลัง

การที่ประเทศไทยกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการทุจริตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นความผิดมูลฐานการฟอกเงินนั้น ไม่สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว เนื่องจาก การกระทำการทุจริตเลือกตั้งด้วยการซื้อสิทธิขายเสียงนั้นจะเกิดขึ้นเฉพาะ ในช่วงเวลาที่มีการหาเสียงเลือกตั้ง มิได้กระทำการในรูปแบบของขบวนการองค์การอาชญากรรมที่ก่ออาชญากรรมร้ายแรง โดยต่อเนื่อง อีกทั้งการกระทำผิดในการซื้อสิทธิขายเสียงนั้น มิได้ให้ผลตอบแทนเป็นเงินที่มีมูลค่าสูงกลับไปยังผู้ลงรับสมัครเลือกตั้งแต่อย่างใด และการกระทำผิดดังกล่าวก็มิได้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและมิได้มีความสลับซับซ้อนหรือยากที่จะสาวไปถึงผู้บงการได้

4.2 ปัญหากฎหมายอาญาเพื่อ (Over Criminalization)

การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นความผิดมูลฐานการฟอกเงินของประเทศไทยนั้นทำให้เกิดสภาวะที่การกระทำต่าง ๆ เป็นความผิดอาญามากเกินความจำเป็นหรืออาญาเพื่อ (Over Criminalization) โดยรัฐอาจมีความเชื่อที่ว่าโทษทางอาญาจะสามารถทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งและประชาชนเกิดความเกรงกลัวที่จะกระทำการทุจริตในการซื้อเสียง แต่การบัญญัติกฎหมายอาญาที่มากเกินความจำเป็นนั้นย่อมทำลายความยุติธรรม เจตนาธรรม และความศักดิ์สิทธิ์ของตัวกฎหมายเสียเอง อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลมากเกินความจำเป็น อันเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักการของสิทธิมนุษยชน (คณิศ เต็งสุวรรณ, 2558) ซึ่งเป็นการขัดต่อหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 77 “รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

4.3 ปัญหาความไม่สอดคล้องกับหลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality)

การกำหนดความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นความผิดมูลฐานการฟอกเงินด้วยนั้น เป็นการไม่สอดคล้องต่อหลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานภายใต้หลักนิติรัฐ โดยในการตรวจกฎหมายที่มีโทษในทางอาญาของรัฐ จะต้องคำนึงถึง (บรรเจิด สิงคะเนติ, 2558)

1) หลักแห่งความสัมฤทธิ์ผล คือ การพิจารณามาตรการที่นำมาบังคับใช้ว่าจะต้องบรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ๆ หรือไม่ หากมาตรการที่นำมาใช้ไม่สามารถทำให้บรรลุซึ่งเจตนารมณ์ในกฎหมายนั้น ๆ อย่างแน่แท้ ย่อมถือว่ามาตรการนั้นขัดต่อหลักการสัมฤทธิ์ผล

2) หลักแห่งความจำเป็น คือ การพิจารณาว่าหากมีมาตรการหลายมาตรการที่สามารถบรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ รัฐจะต้องเลือกใช้มาตรการที่รุนแรงน้อยที่สุด

3) หลักความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ คือ มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวจะต้องก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าโทษ

ทั้งนี้ ความผิดฐานฟอกเงินเป็นความผิดอาญาที่มีอัตราโทษสูงและมีขอบเขตการกระทำความผิดกว้างขวาง ย่อมกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในการกำหนดความผิดมูลฐานฟอกเงิน รัฐจึงต้องคำนึงถึงหลักการทั้ง 3 ประการดังกล่าวด้วย เพื่อให้การบัญญัติความผิดอาญาดังกล่าวเป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2561 มาตรา 158 ได้มีบทบัญญัติกำหนดอัตราโทษกล่าวคือ ผู้ใดจัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด หรือ ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี นอกเหนือจากบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 แล้ว เมื่อความผิดดังกล่าวถูกกำหนดเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงิน จึงเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวแต่ผิดกฎหมายหลายบท ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 60 ก็ได้กำหนดอัตราโทษสำหรับการกระทำความผิดฐานฟอกเงินต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยหากกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2561 มาตรา 73 (1) หรือ (2) จะต้องรับโทษตามมาตรา 158 ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกที่สูงอยู่แล้ว และจะต้องมีความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 60 จึงเป็นการกำหนดโทษที่ไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด อีกทั้งยังเป็นการสร้างภาระให้กับผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดเกินความจำเป็น

5. การอภิปรายผล

ตามที่ได้มีการบัญญัติให้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2561 มาตรา 73 (1) และ (2) มีอาจนำมาบังคับใช้เป็นความผิดฐานฟอกเงินได้ เนื่องจากลักษณะของการกระทำไม่เข้าองค์ประกอบความผิดฐานฟอกเงินเนื่องจาก ผู้ที่ทำการซื้อเสียงจะนำเงินหรือทรัพย์สินจ่ายแจกให้กับประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งหรือหวัคะแนนเป็นการทั่วไป และบุคคลที่รับเงินหรือทรัพย์สินเหล่านั้น ก็

มิได้นำไปจำหน่ายจ่ายโอนหรือแปลงสภาพเพื่อให้เกิดผลประโยชน์กลับคืนสู่ผู้ที่ทำการซื้อเสียง และหากผู้ที่ทำการซื้อเสียงได้ใช้เงินหรือทรัพย์สินที่ตนเองทำมาหาได้โดยสุจริตมาใช้ในการซื้อเสียง ก็มีโอกาสเข้าข่ายในการฟอกเงินแต่อย่างใด นอกจากนี้ ประชาชนที่รับเงินหรือทรัพย์สินนั้น ไว้เพียงรายละจำนวนไม่มาก ซึ่งอาจนำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายซื้อสินค้าก็อาจจะมีความผิดฐานร่วมกันฟอกเงินเช่นกัน ดังนั้น การนำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งมากำหนดเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงินด้วยนั้น จึงมีอาจบังคับใช้ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฟอกเงิน อีกทั้งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 3 ก็มีได้ปรากฏการบัญญัติความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้งไว้อย่างชัดเจน แต่เป็นเพียงการบัญญัติไว้ในวรรคท้ายของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2561 มาตรา 73 ความผิดตาม (1) หรือ (2) ให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะบางประการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะในการยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 73 วรรคท้าย

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 73 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเอง หรือผู้สมัครอื่น ใ้ห้ลงคะแนนลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

- (1) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด
- (2) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือ โดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด
- (3) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ
- (4) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด
- (5) หลอกลวง บังคับ ชูเกียรติ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง

ความใน (3) มิให้ใช้บังคับแก่ผู้สมัครที่ใช้ความรู้ความสามารถทางศิลปะของตน

หาเสียงให้แก่ตนเองโดยไม่ใช้อุปกรณ์ในการแสดงมหรสพ

ความผิดตาม (1) หรือ (2) ให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปราม การฟอกเงินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้”

แต่จากการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถที่จะดำเนินการกับผู้กระทำความผิดตาม (1) และ (2) ในความผิดฐานฟอกเงินได้ จึงสมควรที่สภานิติบัญญัติจะมีการพิจารณายกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 73 วรรคท้าย “ความผิดตาม (1) หรือ (2) ให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้” ออกเสีย เหมือนเช่นกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศสิงคโปร์ก็มิได้มีบทบัญญัติให้ความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงินแต่อย่างใด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้ เพราะหากยังคงบทบัญญัติให้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 73 วรรคท้าย ซึ่งกำหนดให้ความผิดตาม (1) และ (2) เป็นความผิดกฎหมายฟอกเงิน โดยที่ไม่สามารถจะบังคับใช้ได้เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล และจะทำให้เกิดความสับสนแก่ประชาชนโดยทั่วไปได้

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เพื่อมิให้เป็นการกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลมากเกินไป ผู้ศึกษาเห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือ กกต. ในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมและตรวจสอบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรใช้แนวทางอย่างประเทศสหรัฐอเมริกา โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งของประเทศสหรัฐอเมริกามีโครงสร้างอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างจากประเทศไทยที่ดำเนินการเลือกตั้งในทุกระดับ แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งของประเทศสหรัฐอเมริกามีอำนาจหน้าที่ที่ดูแลเฉพาะในเรื่องการควบคุมตรวจสอบค่าใช้จ่ายของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเท่านั้น โดยการจัดการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของท้องถิ่น และไม่มีการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้โดยอัตโนมัติแบบประเทศไทย จึงเป็นหน้าที่ของประชาชนที่จะต้องลงทะเบียนก่อนจึงจะมีสิทธิเลือกตั้ง โดยจะลงทะเบียนในพื้นที่ที่ตนพำนักอยู่ หากย้ายที่อยู่ใหม่ต้องลงทะเบียนใหม่ซึ่งอาจสร้างความยุ่งยากพอสมควร ส่วนวิธีการลงคะแนนเสียงนั้น ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งของประเทศไทยควรนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึกการลงคะแนน ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกามีใช้บัตรกระดาษที่มีการระบายทึบ เพื่อนำไปสแกนบันทึกการลงคะแนนเสียงอีกครั้ง หรือบางพื้นที่อาจใช้เครื่องดีอาร์อี (Direct Recording Electronic: DRE) หรือเครื่องมือที่มีจอระบบสัมผัสคล้ายกับเครื่องกดเงินของธนาคาร ซึ่งจะช่วยลดภาระงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และช่วยทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและยุติธรรม

6.3 ข้อเสนอแนะในการใช้มาตรการอาัยทรัพย์สินและมาตรการในทางแพ่ง

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 136 ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดไว้เป็นการชั่วคราว “ในกรณีที่มิหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือ จัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้ง ให้แก่ผู้สมัครผู้ใด หรือให้ลงคะแนน ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง” ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า การที่กฎหมาย

ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดไว้เป็นการชั่วคราวนั้น ย่อมเป็นการเพียงพอและเหมาะสมมากกว่าการการบัญญัติให้เป็นความผิดฐานฟอกเงิน ทั้งนี้ หากปรากฏพยานหลักฐานว่าผู้กระทำความผิดได้มีการซื้อเสียงจริง ก็ย่อมต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ซึ่งเกิดความเสียหายและมีค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้งใหม่ โดยมาตรา 139 ได้บัญญัติให้ศาลฎีกามีอำนาจในการสั่งให้ผู้กระทำความผิดรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้ง “ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดและเป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ ไม่ว่าจะมีการร้องขอหรือไม่ ให้ศาลฎีกาสั่งให้ผู้ผู้นั้นรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งครั้งที่เป็นเหตุให้ศาลฎีกามีคำสั่งเช่นว่านั้น จำนวนค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้ศาลฎีกาพิจารณาจากหลักฐานการใช้จ่ายที่คณะกรรมการเสนอต่อศาล” อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการพิจารณาตีความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งดังกล่าวควรจะต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใส ยุติธรรมและรวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง

- คณะ เติ้งสุวรรณ. (2558). *ปัญหาการจัดระบบกฎหมายที่กำหนดความผิดอาญาในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- บรรเจิด สิงคะเนติ (2558). *รายงานการศึกษาวิจัยเรื่อง หลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) ในการ ตรวจสอบขอบเขตอำนาจรัฐ ตามมาตรา 29 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พุทธศักราช 2550)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- พรพัฒนศักดิ์ พันธุ์นอม. (2562). *ปัญหาการกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก (น. 1-90). สืบค้นจาก https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/draftconstitution2/ewt_dl_link.php?nid=1038&filename=index
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561*. เล่ม 135 ตอนที่ 68 ก (น. 40-97). สืบค้นจาก <https://www.ratchakittha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/068/40.PDF>
- วิระพงษ์ บุญโญภาส. (2547). *กระบวนการยุติธรรมกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, สรวิต ลิ้มปรีงษ์, ปกป้อง ศรีสนิท, ทรงพล สงวนจิตร, อิศร์กุล อุณหเกตุ, และจารีย์ ปิ่นทอง. (2554). *รายงานฉบับสมบูรณ์ เล่มที่ 3 เรื่อง “แนวทางการยกเลิกโทษอาญาในกฎหมายเช็คและกฎหมาย หมิ่นประมาท*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2560). *พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542*. สืบค้นจาก https://www.parliament.go.th/aseanrelated_law/files/file_20170817115104_2.pdf
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. (2563). *ข้อกำหนดของ FATA รายละเอียดสำหรับสื่อมวลชน*. Retrieved from <https://amlo.go.th/amlo-intranet/files/Detail%20FATF.pdf>

The FATF Recommendations. (2023). *International Standards on Combating Money Laundering and the*

Financing of Terrorism & Proliferation the FATF. Retrieved from <https://www.gov.pl/attachment/6bb8d97c-960a-4261-bced-5cfb0717838e>

United States Government. (2023). *History of Anti-Money Laundering Laws*. Retrieved from

<https://www.fincen.gov/history-anti-money-laundering-laws>